

© Sílvia Poch

NUMA

DOSSIER DE PETITES CRÍTQUES

'11' lliure

TEMPORADA 25—26

INTRODUCCIÓ A LES PETITES CRÍTQUES — 3

ABANS DE VENIR A VEURE L'ESPECTACLE — 5

LÈXIC RELACIONAT AMB L'ESPECTACLE — 8

PREGUNTES SOBRE L'ESPECTACLE — 11

PROPOSTES DE TREBALL — 13

MÉS PROPOSTES DE TREBALL — 16

INTRODUCCIÓ A LES PETITES CRÍTIQUES

Les **Petites critiques** són un material d'acompanyament que vol apropar la noció de la crítica teatral als infants, no per formar crítics professionals sinó perquè les eines que fa servir la crítica fomenten una actitud activa de l'espectador que ens sembla imprescindible d'incentivar. Despertar el sentit crític permet mirar món d'una altra manera, més enllà del teatre. Ajuda a qüestionar-se les coses, a entendre la complexitat i la confrontació d'idees. També és un exercici per (re)pensar l'obra, tornar a l'experiència des de l'anàlisi fent l'acció de recordar allò viscut. Per aconseguir-ho, els dossiers de **Petites critiques** relacionen els espectacles programats amb determinats aspectes del llenguatge escènic.

© Sílvia Poch

NUMA

PRESENTACIÓ

En Numa és un nen que viu en una casa bonica d'un poble bonic que bé podria ser el vostre. Un dia, la seva mare li fa un regal amb un retall de roba. Un regal fet amb les seves pròpies mans. Aquesta és una història que ens parla de la generositat, de la necessitat de crear i d'imaginar mons bonics que ens poden fer millors.

TREBALL AMB L'ESPECTACLE

Amb aquest espectacle volem parlar dels temes propis de l'obra, com ara la imaginació o l'amistat; de conceptes del llenguatge escènic presents a la posada en escena, com l'escenografia, els titelles, l'espai sonor i la llum. Per això trobareu en aquest dossier un recull de lèxic relacionat específicament amb aquests i altres aspectes de l'espectacle. Hi ha també un seguit de preguntes i propostes de treball perquè pugueu fer-ne reflexió i valoració amb l'alumnat, més enllà de la primera impressió –el m'agrada/no m'agrada, i recollir-les en una proposta creativa per als infants, o per crear-vos les vostres pròpies propostes.

AUTORIA

Irene Santos

DRAMATÚRGIA

Victor Borràs

DIRECCIÓ

Marta Hervàs i Victor Borràs

INTÈRPRETS

Laia Borràs, Mireia Moncunill,

Pau Senserrich

ESCENOGRAFIA

Irene Santos

IL·LUMINACIÓ I MÚSICA

Pau Senserrich

PRODUCCIÓ

Teatre Nu

IDIOMA

Espectacle en català

EDAT RECOMANADA

De 3 a 5 anys (cicle Infantil)

LLOC

Montjuïc. Escenari de la Sala

Fabià Puigserver

DURADA APROXIMADA

40' sense pausa

ABANS DE VENIR A VEURE L'ESPECTACLE

Abans de venir a veure l'espectacle, us recomanem que prepareu la sortida amb les propostes següents. També podeu revisar les paraules del lèxic d'aquest dossier per avançar i entendre millor el món que proposa l'espectacle.

1. CONVERSES PRÈVIES

Abans de venir al teatre, podeu parlar dels temes que sortiran a l'obra. Així anireu entrant al seu univers i, a més, després de la funció podeu reprendre la conversa i veure què us ha aportat de nou, què heu descobert, què heu après...

Heu imaginat mai un món que només existís dins del vostre cap? Què hi passava? Qui hi vivia? Teniu algun nino o peluix que us agradi molt? Com us sentiu quan hi jugueu? Li parleu o us sembla que us entén? On viviu vosaltres, en un poble o en una ciutat? Hi ha muntanyes o mar, a prop? Com és el vostre entorn? Heu sentit mai música en directe? Recordeu algun instrument que us agradi molt? Com sona? Quin us agradaria tocar? Us agrada inventar històries o jocs nous? Com us sentiu quan imagineu coses?

2. CONTES

Podeu llegir algun conte que obri la porta a la imaginació, al joc creatiu i als vincles d'amistat i d'empatia.

Una caixa, de Rodrigo Mattioli. Apila ediciones.

Un artista és..., de Marta Ardite. Editorial Juventud.

La meva ciutat imaginada, de Cristina Camarena i Vireta. Savanna Books.

El punt, de Peter H. Reynolds. Editorial Molino.

El meu amic extraterrestre, de Rocío Bonilla. Editorial Beascoa.

El moment perfecte, de Susanna Isern. Editorial la Fragatina.

3. AL TEATRE

Anar a teatre és una vivència que ens aporta molt en molts aspectes. És un lloc on podem reconèixer-nos i també entendre millor el món que ens envolta. Les històries i les imatges que veiem dalt de l'escenari ens conviden a pensar, a fer-nos preguntes i a mirar les coses des d'una altra perspectiva. Submergir-nos en el teatre ens ajuda a desenvolupar el criteri i a comprendre més a fons tant la realitat com la nostra pròpia manera de sentir i veure la vida. Prepareu-vos per viure una experiència que us farà emocionar, somiar i descobrir noves sensacions. Perquè tots puguem passar-ho bé i aprofitar al màxim aquesta activitat, és important recordar algunes coses:

ESCOLTAR I MIRAR AMB MOLTA ATENCIÓ

Quan comença la funció, us heu de deixar endur pel que passa a l'escenari. Pareu bé l'oïda a les veus, observeu els moviments, fixeu-vos en els materials i en els efectes de llum. Si esteu en silenci, podreu captar tots els petits detalls.

EXPRESSAR LES EMOCIONS EN EL MOMENT ADEQUAT

Al teatre passen moltes coses que ens poden fer riure, emocionar-nos o sorprendre'ns, i és fantàstic sentir-ho així! Però recordeu-vos de no interrompre l'espectacle quan ho feu.

PARTICIPAR QUAN ENS HO DEMANIN

Algunes obres demanen la participació del públic. Quan ho fan, segur que està molt pensat perquè sigui fàcil i divertit. Us convidem a participar amb respecte! De totes maneres, si algun dia no voleu participar, no esteu obligats a fer-ho.

RESPECTAR ELS ACTORS I EL PÚBLIC

Els artistes treballen de valent perquè tots gaudim de la seva feina. Si fem soroll o xerrem durant l'obra, podem distreure'ls i també impedir que la resta de la gent gaudeixi tranquil·lament de la funció.

APLAUDIR AL FINAL

Quan s'acaba l'espectacle, és costum que el públic aplaudeixi per agrair a tots els artistes la seva dedicació i esforç.

TENIR CURA DE L'ESPAI

El teatre és un lloc especial que compartim. Hem de respectar les butaques, el terra, les instal·lacions i les persones que hi treballen o hi assisteixen. Així, tots podrem tornar-hi i trobar-lo en bones condicions.

LÈXIC RELACIONAT AMB L'ESPECTACLE

IMAGINACIÓ

La *imaginació* és la capacitat de crear imatges i idees al cap a partir del que veiem, escoltem i recordem. És també la capacitat de formar pensaments nous que imiten la realitat d'una manera fantàstica. Imaginar ens ajuda a provar maneres noves de fer, a descobrir camins, a inventar jocs, a créixer, a fer descobriments i, fins i tot, a crear invents. Quan juguem, fem servir la imaginació, i hi ha joguines que conviden més a imaginar que d'altres.

A *Numa*, la imaginació ens ajuda a seguir el fil de la història, a entendre com se senten els personatges i a pensar què pot venir després. No canvia el que veiem: ens convida a completar el que passa a escena, a fer preguntes i a trobar-hi més possibilitats.

Quan imaginem, decidim com jugar: donem veu als titelles, busquem usos nous per als objectes, inventem finals diferents, etc.

AMISTAT

L'*amistat* és un vincle d'afecte amb algú amb qui et fa il·lusió estar, jugar i ajudar-te. Un amic és algú que coneixes i t'agrada molt, i a qui tu també li agrades: us escolteu, compartiu joguines, respecteu els torns i us cuideu si algú està trist o té por. Quan sou amics, feu coses junts, trobeu maneres de resoldre petits conflictes i celebren allò que us surt bé.

A *Numa*, l'amistat es veu en la relació tendra entre el titella i el nino de peluix: és un company de joc que acompanya, encoratja i convida a imaginar.

ESCENOGRAFIA

L'*escenografia* és el conjunt d'elements que afegim a l'escenari per fer que sembli un lloc concret. Per crear una sensació o un ambient fem servir objectes, teles, llums i ombres. A *Numa*, l'escenografia és feta a mà, com un joc creatiu. Amb materials senzills —teles, fusta, cordills, llum i música— els artistes creen un espai ple de poesia, on tot es transforma davant nostre.

Aquests elements ens expliquen on passa l'acció i ens acosten a emocions i ambients. De vegades, l'escenografia canvia durant l'obra i, així, un mateix espai es converteix en mons diferents. L'escenografia ens ajuda a entrar al món de *Numa* i a sentir-ne la màgia amb la nostra imaginació.

TITELLA

Un *titella* és un objecte que fem parlar i moure amb les mans, la veu o uns fils, i així li donem vida. Pot ser de fils, de varetes, de quant o de dit, i també pot ser un nino de peluix que esdevé personatge quan hi juguem.

A *Numa*, els titelles són fets a mà i viuen en un espai ple de llum, ombres i sons. Amb la nostra imaginació, aquests materials es converteixen en amics que ens expliquen històries.

Tot i que és un joc que agrada molt als infants, els titelles també s'han fet servir per explicar llegendes i contes populars als adults. Aquí, l'important és com donem vida a l'objecte: amb el moviment, la veu i l'afecte.

ESPAI SONOR

L'*espai sonor* és el món de sons que acompanya una obra i que ens ajuda a sentir i a imaginar què hi passa. Es pot crear amb instruments musicals, amb la veu o amb sorolls fets amb objectes de cada dia.

A *Numa*, la música en directe i els sons formen part del relat: ens fan viatjar d'un lloc a un altre, descobrir emocions o donar vida als personatges. L'espai sonor no és només allò que sentim; és també un espai dramàtic perquè explica, suggereix i acompanya el que veiem a l'escenari.

De vegades, un petit so (com el fregadís d'una corda o el cop d'una mà suau) pot fer aparèixer un nou ambient o fer-nos sentir dins de la història. A *Numa*, l'espai sonor és com una música que parla sense paraules.

OMBRA

A *Numa*, la llum i les ombres ens ajuden a explicar la història. Una *ombra* és la forma fosca que apareix quan alguna cosa tapa la llum. Si encenem una llanterna i hi posem la mà al davant, en veurem l'ombra a la paret.

Les ombres canvien de mida i de forma segons on posem la llum: poden ser grosses o petites, clares o fosques, i fins i tot de colors, si la llum també ho és. A l'escenari, els artistes fan servir llums, pantalles i objectes (o simplement les mans) per crear imatges que apareixen i desapareixen com per art de màgia.

El teatre d'ombres consisteix en posar una figura (una mà, un titella o un objecte retallat) entre una pantalla i un llum, perquè el públic en vegi l'ombra i s'imagini personatges, animals i paisatges. A *Numa*, aquest joc de llum i ombra alhora que la música crea moments poètics i ens convida a imaginar què hi passa.

PREGUNTES SOBRE L'ESPECTACLE

Preguntes sobre l'espectacle

Us proposem una reflexió col·lectiva a l'entorn de l'obra i dels temes que tracta.

A continuació us proposem algunes preguntes que us poden anar bé per reflexionar sobre l'espectacle. Teniu informació al glossari que us pot ajudar a raonar les respostes.

- Tens algun titella o nino especial per a tu? Com és? Què t'agrada fer-hi?
- Has vist qui feia moure el titella? Com ho feia?
- Et semblava que el titella es movia sol o que algú l'ajudava?
- Què creus que ha de fer algú per donar vida a un titella?
- Què creus que sent el Numa pel Tras (el nino de peluix)? Creus que són amics?
- Què és per a tu un amic o amiga? Com us ajudeu?
- Has vist o tocat mai la neu? Què hi vas fer? Què podríem construir amb la neu?
- Saps què passa quan el gel es trenca o es desfà? Com canvia l'aigua?
- Què li passa al Tras quan cau al gel? Com creus que se sent el Numa?
- La Irene, la creadora, imagina un món nou, i Teatre Nu el fa viure al teatre. I tu, quin món t'agradaria imaginar o inventar?
- Què t'ha sorprès més de l'espectacle: la llum, els sons, les ombres o els titelles?
- Si tanques els ulls, quin moment de l'espectacle pots recordar millor? Què senties?
- Has vist com canvien les ombres i la llum, a l'escenari? Què t'han fet pensar o sentir?
- Què et feia sentir l'espai sonor de l'espectacle: alegria, calma o sorpresa?
- Si poguessis posar un títol nou a l'espectacle, quin seria?
- T'agrada anar al teatre? Què t'ha agradat més aquesta vegada?
- Com és el teatre on heu anat? Gran o petit? Fosquet o amb llum?
- Què has vist abans que comencés l'espectacle? Hi havia música? Gent esperant-se?
- Quan s'ha apagat la llum, què has sentit o pensat?
- Quina diferència hi ha entre veure un espectacle al teatre i mirar un conte o una pel·lícula a casa?
- Si poguessis fer un espectacle tu, què t'agradaria explicar-hi?

PROPOSTES DE TREBALL

De tots els moments de l'obra, tria'n un que t'hagi agradat especialment i fes-ne un dibuix:

*Compartiu en veu alta el moment que heu triat. Per què us ha agradat?
Què hi passava?*

Encercla les dues emocions que segons tu defineixen millor l'espectacle 'Numa'.
Després, relaciona les dues emocions que hakis triat amb la cara que tu consideris,
segons sigui una emoció que t'agradi o no t'agradi sentir.

MÀGIA

MISTERI

SORPRESA

CALMA

M'AGRADA

NO M'AGRADA

Comparteix la teva resposta amb la resta de la classe. Heu triat les mateixes paraules?
Les heu relacionades amb la mateixa cara? El teatre, cadascú el viu a la seva manera.
Tot hom pot tenir opinions diferents del mateix espectacle!

MÉS PROPOSTES DE TREBALL

Aquí teniu més propostes de treball per fer després d'haver vist l'espectacle:

INVENTEM UN AMIC IMAGINARI

- Amb un mitjó, una bossa de paper, una cullera de fusta o una caixa petita, feu un titella i poseu-li un nom. També podeu fer-lo amb cartolina, paper, teles, taps de suro, etc. enganxant-hi ulls, boca i cabells amb retalls o retoladors. Quin caràcter té? És tranquil o entremaliat? Què li agrada fer? Potser canta, viatja o li agrada amagar-se sota el llit!

Quan el tingueu fet, podeu inventar una petita història o una cançó per presentar-lo als companys. El titella també pot ser un amic que ens acompanya quan ens sentim sols o quan volem explicar alguna cosa que no sabem dir amb paraules.

JUQUEM AMB LA LLUM

- Apagueu una mica el llum de l'aula i enceneu una llanterna. Amb una paret blanca o un llençol, feu ombres amb les mans o amb els vostres titelles. Observeu com les ombres canvien de mida segons on poseu la llanterna.

Proveu de fer aparèixer animals, formes o personatges i inventeu una petita escena amb ombres. Què passa si la llanterna és més a prop o més lluny? I si és de colors?

EXPERIMENTEM AMB SONS: QUÈ SONA AL VOLTANT NOSTRE?

- Tanqueu els ulls i escolteu atentament què passa al voltant vostre. Quin soroll fa el vent? I les passes? I la vostra veu? Potser sentiu una cadira que grinyola o un llapis que cau. També podeu jugar a endevinar què és a partir del seu so.

Després, parleu-ne: quins sons us agraden més? Quins fan riure, quins fan por, quins relaxen? Podeu dibuixar els sons o imitar-los amb el cos.

EXPERIMENTEM AMB SONS: FEM SONS AMB OBJECTES

- Reuniu objectes quotidians: papers, taps, caixes, claus, pedres, gots, etc. Proveu de descobrir quin so fa cadascun: quin sona més fort? Quin més suau? Quin és més llarg?

Després, organitzeu un petit concert o una història sonora. Per exemple: algú camina (copets seus), comença a ploure (taps que piquen), surt el sol (un paper que es desplega).

EXPERIMENTEM AMB SONS: CONSTRUÏM INSTRUMENTS

- Amb materials reciclats, podeu inventar petits instruments:

Maraques, amb pots de iogurt o ampolles petites plenes d'arròs o llegums.

Tambors, amb caixes de cartró o llaunes cobertes amb globus o paper.

Guitarrons, amb caixes de sabates i gomes elàstiques.

Proveu-los! Quin so fa cada instrument? Quin ritme podeu fer entre tots? Podeu acabar fent un petit concert col·lectiu o acompanyar una escena inventada amb la vostra música, com fa el músic de *Numa*.

CONSTRUÏM UN MÓN IMAGINARI

- En grup o bé en petits equips, segons convingui, construïu un món compartit on puguin viure els vostres titelles o amics imaginaris. Pot ser un bosc, una muntanya nevada, un poble petit o un espai inventat que tingui una mica de tot. Feu servir retalls de paper, teles, cartrons o elements naturals (fulles, branquetes, pedres, sorra...). Cadascú pot crear una part del món: una casa, un arbre, un camí, un núvol o un animal. En equip, decidireu com s'hi viu: hi fa fred o calor? Hi ha neu? De quins colors és? Quan l'espai estigui fet, podeu jugar-hi o fer-hi una petita representació amb els vostres titelles.

Després, parreu de com ha estat treballar en equip: com us heu organitzat, com heu pres decisions i com ha canviat el vostre món gràcies a les idees de tothom.